

Energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų taikymas pirkimuose

2025 m. rezultatų ataskaita

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A

Turinys

Įvadas	2
EVEF reikalavimų taikymas 2025 m. pirkimuose	3
Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, dalis nuo visų pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo	3
Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, dalis nuo visų pirkimų.....	5
Pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, centralizacija	6
Išvados	8
Rekomendacijos	8
Dokumento versijos	9

Įvadas

Informacija apie energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų taikymo pirkimuose¹ 2025 m. rezultatus parengta, apibendrinus pirkimų procedūrų ataskaitų, kurias pirkimų vykdytojai² pateikė Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS), bei centrinių perkančiųjų organizacijų (toliau – CPO) Tarnybai pateiktus duomenis³. Mažos vertės pirkimų duomenys į skaičiavimus neįtraukiami.

Nustatyta:

- 2025 m. vykdytų pirkimų, kurių metu buvo perkamos prekės, nurodytos Prekių, išskyrus kelių transporto priemonės, kurioms pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 „[Dėl prekių, išskyrus kelių transporto priemonės, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo](#)“ (toliau – **Sąrašas**) ir buvo taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai prekėms iš Prekių, išskyrus kelių transporto priemonės, sąrašo (toliau – **EVEF reikalavimai**), apimtis (skaičius, vertė);
- kokią dalį 2025 m. vykdytų pirkimų, kurių metu buvo perkamos prekės iš Sąrašo, apimties (skaičiaus, vertės) sudaro pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo bei taikomi EVEF reikalavimai, apimtis (skaičius, vertė);
- kokią dalį 2025 m. vykdytų pirkimų apimties (skaičiaus, vertės) sudaro pirkimų, kurių metu buvo perkamos prekės iš Sąrašo, ir taikomi EVEF reikalavimai, apimtis (skaičius, vertė);
- kokią dalį 2025 m. vykdytų pirkimų, kurių metu buvo perkamos prekės iš Sąrašo, ir taikomi EVEF reikalavimai, apimties (vertė, skaičius) sudaro centralizuotai vykdytų pirkimų apimtis (vertė, skaičius).

¹ Viešieji pirkimai, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, ir pirkimai, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas (toliau – pirkimai).

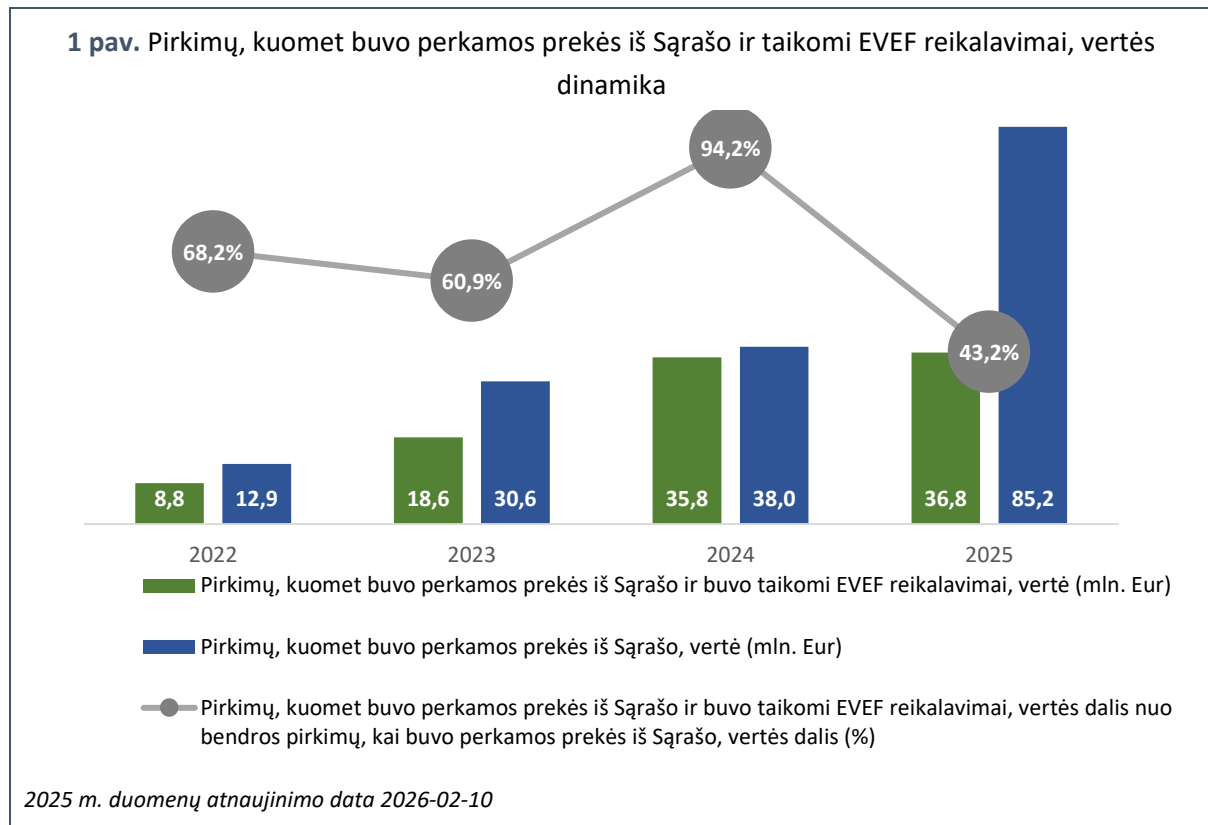
² Perkančiosios organizacijos, atitinkančios Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalies nuostatas ir perkantieji subjektai, atitinkantys Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 4 straipsnio nuostatas (toliau – pirkimų vykdytojai), išskyrus pirkimų vykdytojus, kurie pasinaudojo Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 5 dalies ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 37 straipsnio 4 dalies nuostatose numatytomis išimtimis.

³ Duomenys naudojami tokie, kokius pateikė pirkimų vykdytojai CVP IS pateiktose ataskaitose ir CPO pateikė Tarnybai ataskaitose apie centralizuotai atliktus pirkimus. Už CVP IS pateiktose ataskaitose pateiktų duomenų tikslumą, teisingumą ir jų pateikimą laiku atsako pirkimų vykdytojai. Už CPO ataskaitose pateiktų duomenų tikslumą, teisingumą ir jų pateikimą laiku atsako CPO.

EVEF reikalavimų taikymas 2025 m. pirkimuose

Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, dalis nuo visų pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo

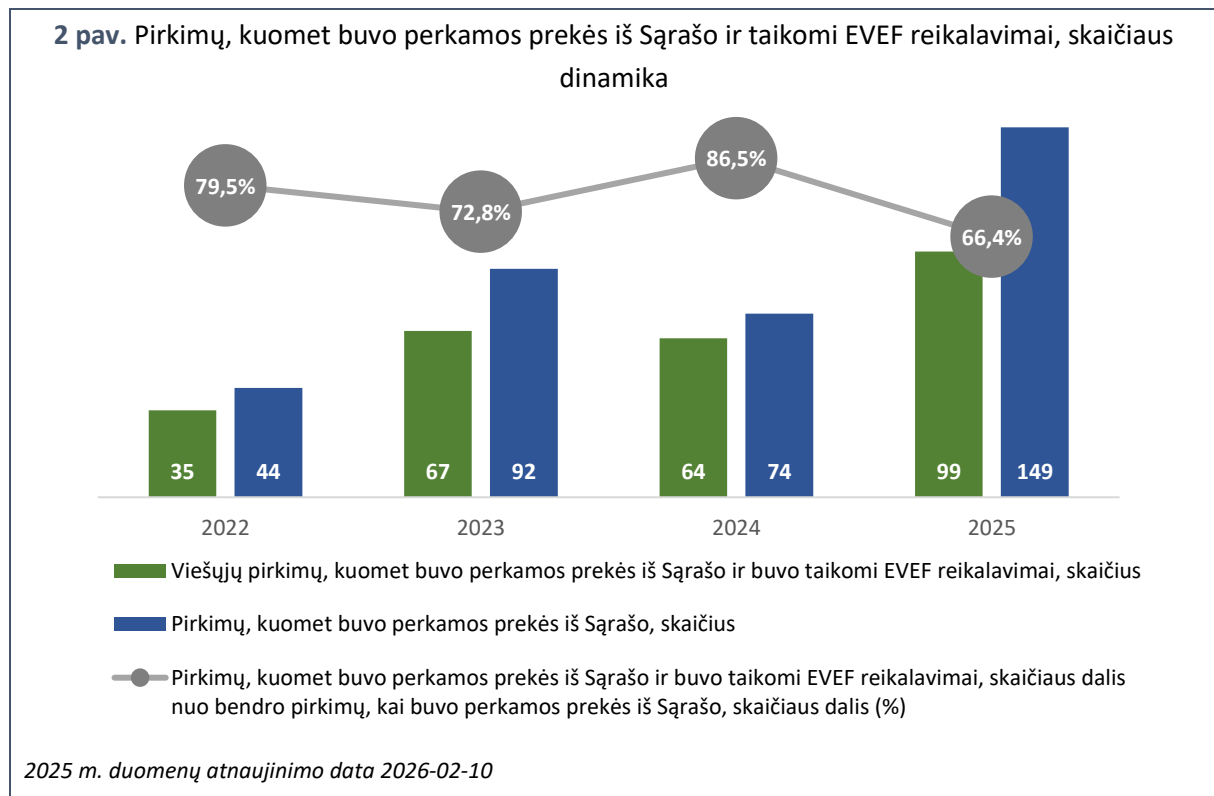
2025 m. vykdytų pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertė (36,8 mln. Eur) sudarė 43,2 proc. 2025 m. vykdytų pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo, vertės (85,2 mln. Eur) (žr. 1 pav.).

2025 m. vykdytų pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertė didėjo, palyginti su 2024 m., ir siekė 36,8 mln. Eur (2024 m. – 35,8 mln. Eur), tačiau pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertės dalis nuo pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo, vertės, palyginti su 2024 m., ženkliai sumažėjo (2025 m. siekė 43,2 proc., o 2024 m. – 94,2 proc.).

Didžiausia 2025 m. pirkimų, kai **buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai**, vertės dalis tenka pirkimams, kuomet buvo perkama *IT paslaugos: konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos* (28,0 proc. pirkimų vertės); *Biuro ir skaičiavimo mašinos, įrenginiai ir reikmenys, išskyrus baldus ir programinės įrangos paketus* (20,6 proc. pirkimų vertės); *Statybos darbai* (10,6 proc. pirkimų vertės).

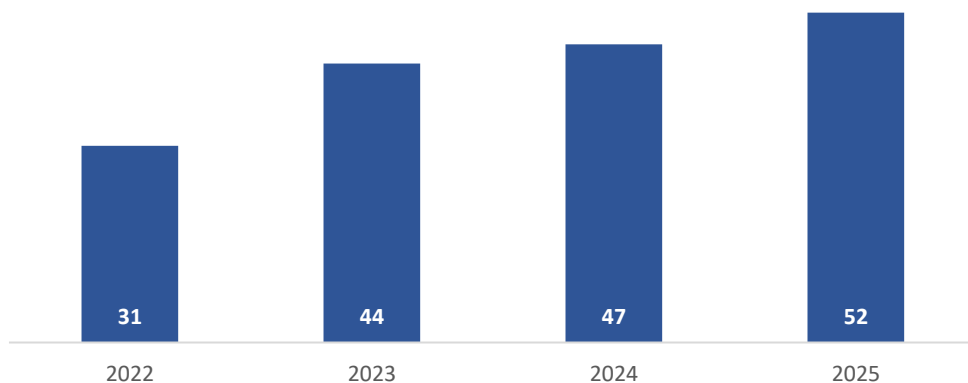
2025 m. vykdytų **pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, skaičius** (99) sudarė 66,4 proc. 2025 m. vykdytų pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo, skaičiaus (149) (žr. 2 pav.). Nors pirkimų skaičius, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, 2025 m., palyginus su 2024 m., išaugo (2025 m. tokių pirkimų buvo 99, 2024 m. – 64), tačiau šių pirkimų skaičiaus dalis nuo pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo, skaičiaus 2025 m., palyginus su 2024 m., sumažėjo 20,1 procentinio punkto ir siekė 66,4 proc. (2024 m. – 86,5 proc.).

2025 m. pirkimų, kai **buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai**, didžiausia dalis pagal skaičių, tenka pirkimams, kuomet buvo perkamos *Biuro ir skaičiavimo mašinos, įrenginiai ir reikmenys, išskyrus baldus ir programinės įrangos paketus* (25,3 proc. pirkimų skaičiaus); *Verslo paslaugos: teisinės, rinkodaros, konsultavimo, įdarbinimo, spausdinimo ir apsaugos* (16,2 proc. pirkimų skaičiaus).

Iš viso 2025 m. pirkimus, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai vykdė 52 pirkimų vykdytojai. Pirkimų vykdytojų, kurie vykdė pirkimus, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, skaičius 2022–2025 m. nuolat augo (žr. 3 pav.).

3 pav. Pirkimų vykdytojų, kurie vykdė pirkimus, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, skaičius

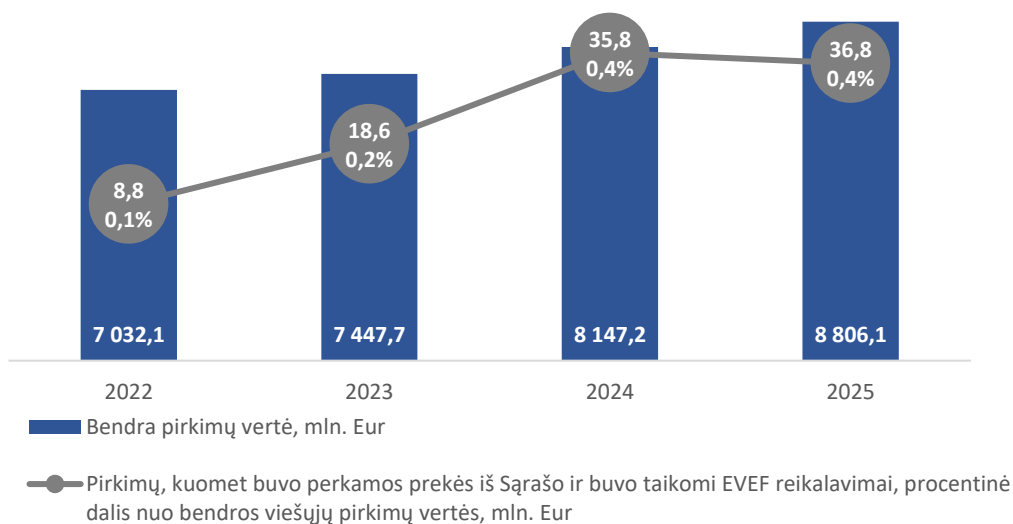

2025 m. duomenų atnaujinimo data 2026-02-10

Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, dalis nuo visų pirkimų

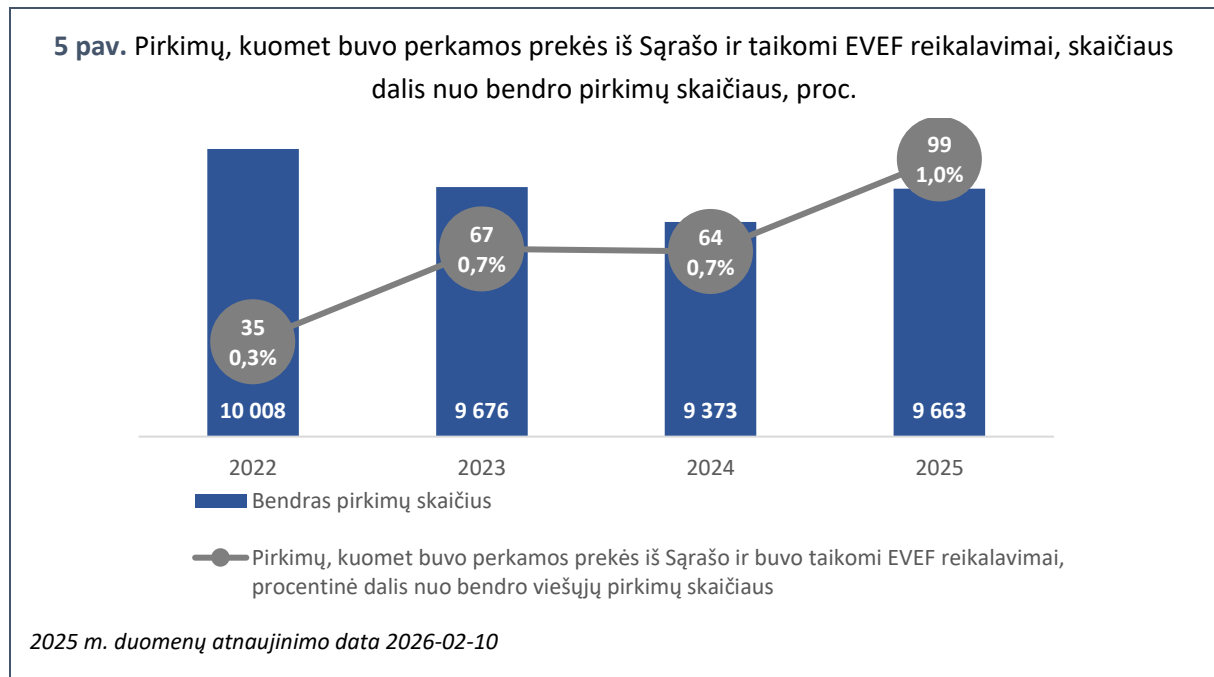
2025 m. vykdytų pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, **vertė** (36,8 mln. Eur) sudarė 0,4 proc. bendros 2025 m. vykdytų pirkimų vertės (8 806,1 mln. Eur) (žr. 4 pav.).

4 pav. Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc. (mln. Eur)

2025 m. duomenų atnaujinimo data 2026-02-10

2025 m. vykdytų pirkimų, **kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, skaičius** (99) sudarė 1,0 proc. bendro 2025 m. vykdytų pirkimų skaičiaus (9 663) (žr. 5 pav.).

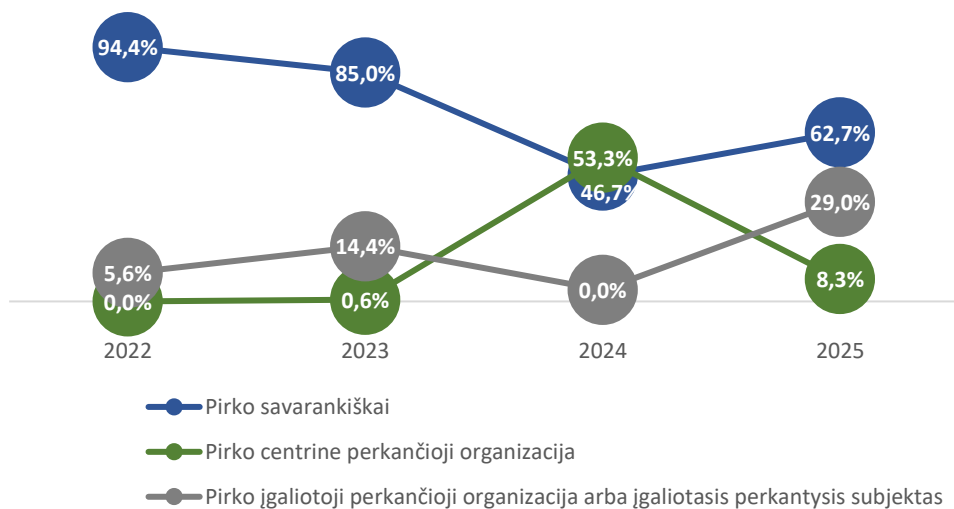

Pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, centralizacija

Centralizuotai vykdytų pirkimų, kai **buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai**, vertė 2025 m. mažėjo iki 13,7 mln. Eur ir sudarė 37,3 proc. (2024 m. – 19,1 mln. Eur ir tai sudarė 53,3 proc.) prekių pirkimų iš Sąrašo taikant EVEF reikalavimus vertės (žr. 6 pav.). Du didelės vertės pirkimus, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, 2025 m. vykdė įgaliotoji perkančioji organizacija arba įgaliotasis perkantysis subjektas – šių pirkimų vertė siekė 10,6 mln. Eur ir sudarė 29 proc. prekių pirkimų iš Sąrašo taikant EVEF reikalavimus vertės; 2024 m. tokių pirkimų nebuvo. Tačiau 2025 m. ženkliai sumažėjo pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, atliekamų per centrinės perkančiąsias organizacijas vertė (2025 m. siekė 3,1 mln. Eur ir sudarė 8,3 proc. prekių pirkimų iš Sąrašo taikant EVEF reikalavimus vertės, 2024 m. – 19,1 mln. Eur ir tai sudarė 53,3 proc.).

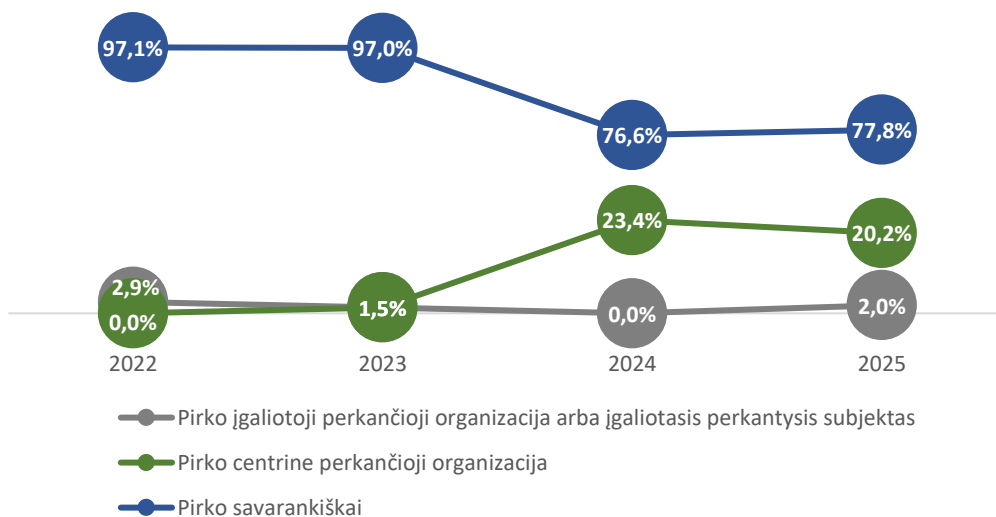
Tačiau centralizuotai vykdytų pirkimų, kai **buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai**, skaičius 2025 m. sumažėjo nežymiai, iki 22,2 proc. (2024 m. sudarė 23,4 proc.) (žr. 7 pav.).

6 pav. Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertės dalis (proc.) pagal pirkimo centralizaciją

2025 m. duomenų atnaujinimo data 2026-02-10

7 pav. Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, skaičiaus dalis (proc.) pagal pirkimo centralizaciją

2025 m. duomenų atnaujinimo data 2026-02-10

Išvados

1. Pirkimų, kai *buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai*, vertė 2025 m., palyginus su 2024 m., padidėjo nuo 35,8 iki 36,8 mln. Eur, tačiau vertės dalis nuo pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo, sumažėjo nuo 94,2 iki 43,2 proc. ir buvo mažiausia per visą 2022–2025 m. laikotarpį. Atitinkamai, skaičius 2025 m. didėjo nuo 64 iki 99, tačiau skaičiaus dalis mažėjo nuo 86,5 iki 66,4 proc.
2. Pirkimų, kai *buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai* vertės dalis nuo *bendros vykdytų pirkimų* vertės 2025 m., palyginus su 2024 m., nepakito ir siekė 0,4 proc. Atitinkamai, skaičiaus dalis padidėjo nuo 0,7 iki 1 proc.
3. Pirkimų vykdytojų, kurie vykdė pirkimus, kai *buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai*, skaičius 2025 m., palyginus su 2024 m., augo nuo 47 iki 52.
4. Centralizuotai vykdytų pirkimų, kai *buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai*, vertės dalis 2025 m., palyginti su 2024 m., mažėjo nuo 53,3 iki 37,3 proc. Atitinkamai, skaičiaus dalis 2025 m., palyginti su 2024 m., sumažėjo nuo 23,4 iki 22,2 proc.
5. Analizės rezultatai rodo, kad didelė dalis pirkimų, kuriuose taikomi EVEF reikalavimai, pagal pagrindinį pirkimo objektą priskiriami IT paslaugų ar statybos darbų kategorijoms. Tai leidžia daryti prielaidą, kad EVEF reikalavimai dažnai taikomi mišriuose pirkimuose, kuriuose kartu su paslaugomis ar darbais įsigyjamos ir prekės iš Sąrašo.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į tai, kad 2025 m. pirkimų, kai buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EVEF reikalavimai, vertės dalis sumažėjo, ir į tai, kad viena iš galimų šio pokyčio priežasčių gali būti nepakankamai aiškus ir ne visais atvejais tarpusavyje suderintas teisinis reglamentavimas, dėl kurio pirkimų vykdytojai, įsigydami prekes iš Sąrašo, ne visada aiškiai identifikuoja taikytinus reikalavimus, Tarnyba, siekiant sklandaus EVEF reikalavimų taikymo, rekomenduoja:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai atnaujinti teisės aktą, kuriuo patvirtintas prekių Sąrašas ir kiekvienai prekei iš Sąrašo nustatyti konkrečius, aiškiai apibrėžtus, išmatuojamus ir lengvai patikrinamus energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, užtikrinant jų aiškų taikymą viešųjų pirkimų procese.
2. Siekiant išvengti teisinio reguliavimo kolizijų, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai siūloma, nustatant EVEF reikalavimus užtikrinti jų suderinamumą su žaliųjų viešųjų pirkimų teisiniu reglamentavimu t. y. nustatyti EVEF reikalavimai turėtų būti suderinami su Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „[Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo](#)“ (toliau – Tvarkos aprašas) patvirtintais minimaliais

aplinkos apsaugos kriterijais. Toks suderinimas sudarytų sąlygas pirkimų vykdytojams aiškiau identifikuoti taikytinus reikalavimus, palengvintų jų taikymą viešuosiuose pirkimuose ir užtikrintų nuoseklų šių reikalavimų įgyvendinimą praktikoje.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai siūloma peržiūrėti Tvarkos aprašu patvirtintą produktų, kuriems viešuosiuose pirkimuose taikomi minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašą (toliau – Produktų sąrašas) ir įvertinti galimybę jį išplėsti, įtraukiant visas prekes, kurioms taikomi EVEF reikalavimai. Šiuo metu galiojantis reguliavimas numato atskirus – ne visais atvejais tarpusavyje suderintus – produktų sąrašus ir reikalavimus, taikomus pagal skirtingus teisės aktus. Dėl to pirkimų vykdytojams kyla praktinių sunkumų nustatant, kokie reikalavimai konkrečiu atveju turi būti taikomi: ar pakanka taikyti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, ar papildomai būtina nustatyti ir energinio efektyvumo reikalavimus, taip pat kaip šie reikalavimai tarpusavyje dera. Tokia situacija didina skirtingo teisės aktų interpretavimo riziką ir gali lemti netolygų reikalavimų taikymą. Įtraukus visas EVEF reikalavimams priskiriamas prekes į Tvarkos aprašo Produktų sąrašą, būtų sukurtas vientisasis ir aiškesnis teisinis reguliavimas. Tai leistų užtikrinti, kad aplinkos apsaugos ir energinio efektyvumo tikslai būtų įgyvendinami kompleksiskai, o pirkimų vykdytojai galėtų vadovautis vieningu, aiškiai struktūruotu reikalavimų rinkiniu.
4. Pirkimų vykdytojams susipažinti su Tarnybos parengtomis [Rekomendacijomis dėl prekių, kurioms taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai](#), kurios parengtos siekiant padėti pirkimų vykdytojams aiškiau identifikuoti taikytinus EVEF reikalavimus, sumažinti skirtingų teisės aktų interpretavimo riziką ir užtikrinti vienodesnę praktiką.

Dokumento versijos

Versija	Data	Pastabos, papildoma informacija
1.	2020-02-20	Pradinė dokumento versija
2.	2021-02-24	
3.	2022-03-25	
4.	2023-03-31	
5.	2024-04-09	
6.	2025-03-03	
7.	2026-04-16	

Naujausios versijos ieškokite [VPT svetainėje](#)